

Palkkatilasto

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2020

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2020

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2020 antaa kattavan yleiskuvan työntekijöiden palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista. Tuntipalkkatilastoon kuuluvat teollisuuden ja rakentamisen työntekijät sekä eräiden kuljetus- ja palvelualojen työntekijät.

Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

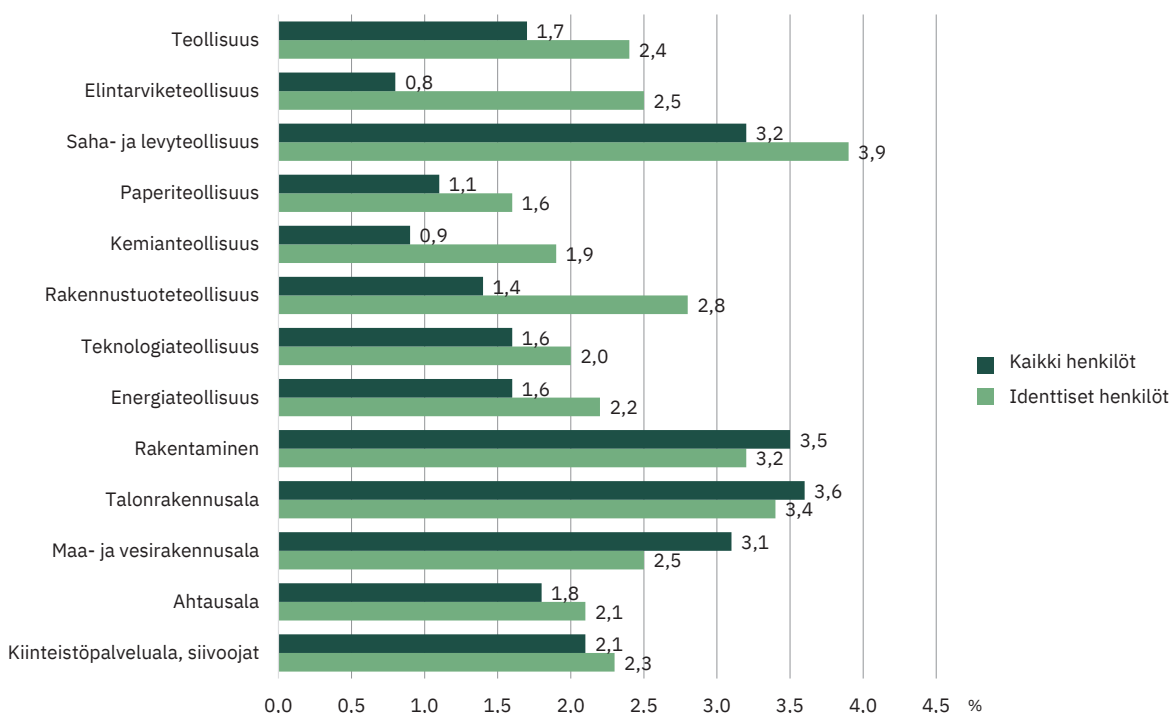
Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan tuntiansiot nousivat teollisuudessa keskimäärin 1,7 prosenttia ja rakentamisessa keskimäärin 3,5 prosenttia vuoden 2019 4. neljännekseltä vuoden 2020 4. neljännekselle. Työehtosopimusten mukainen palkankorotus oli tilastojaksolla teollisuudessa keskimäärin 1,3 prosenttia ja rakentamisessa 1,6 prosenttia. Sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys johtuu yrityskohtaisista palkankorotuksista ja tilastoaineistossa tapahtuneista rakennemuutoksista.

KAAVIO 1 Työntekijöiden ansiokehitys erällä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2019 – 4. neljännes 2020

- Henkilöstön vaihtuvuus yleensä hidastaa kaikkien henkilöiden ansiokehitystä.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys saattaa nopeuttaa keskiansioiden nousua.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. 4. neljänneksellä 2019 ja 4. neljänneksellä 2020. Identtisten henkilöiden ansiokehitystä mitataan poistetaan vaihtuvuuden vaikutus keskiansion muutoksesta.

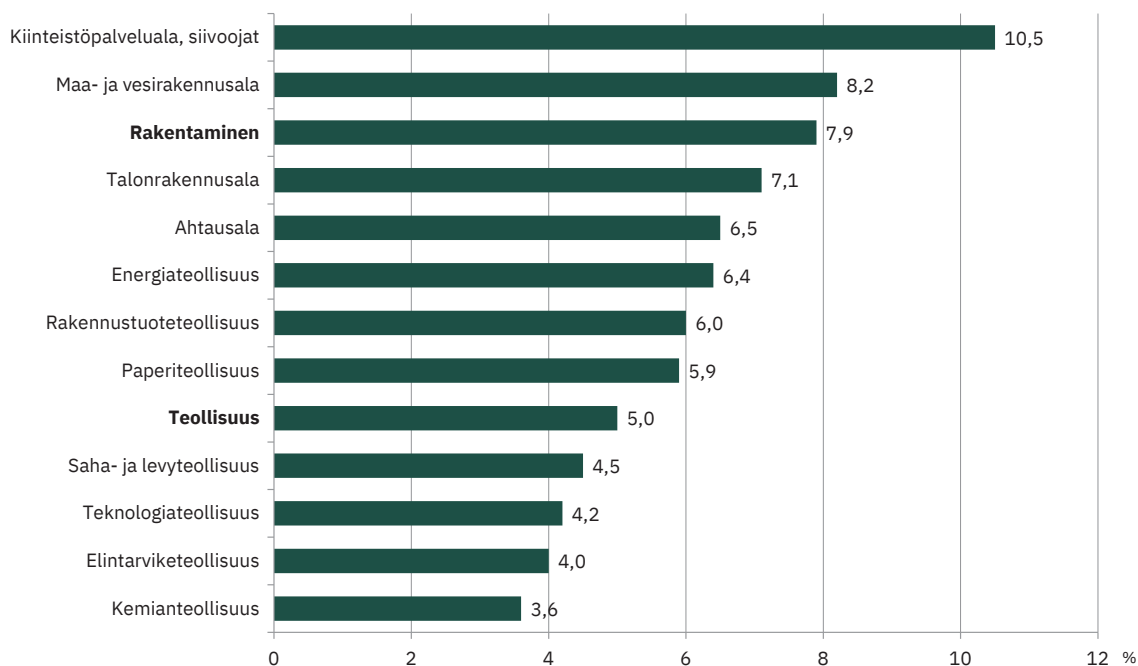
Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. Säännöllisen työajan ansioon ei lueta esimerkiksi yli- tai sunnuntaityöstä maksettuja korotuksia eikä tulospalkkioita. Tuntipalkkaisten työntekijöiden neljännesvuositalastossa seurataan lisäksi aika-, urakka- ja palkkiotyön ansioita (perusansiota) sekä tehdyn työajan ansioita (jotka sisältävät yli- ja sunnuntaityökorotukset) tehtyä työtuntia kohti laskettuna.

Tuntipalkkatilastossa eivät ole mukana oppilaat, harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

KAAVIO 2 Työntekijöiden ansiokehitys eräillä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2015 – 4. neljännes 2020

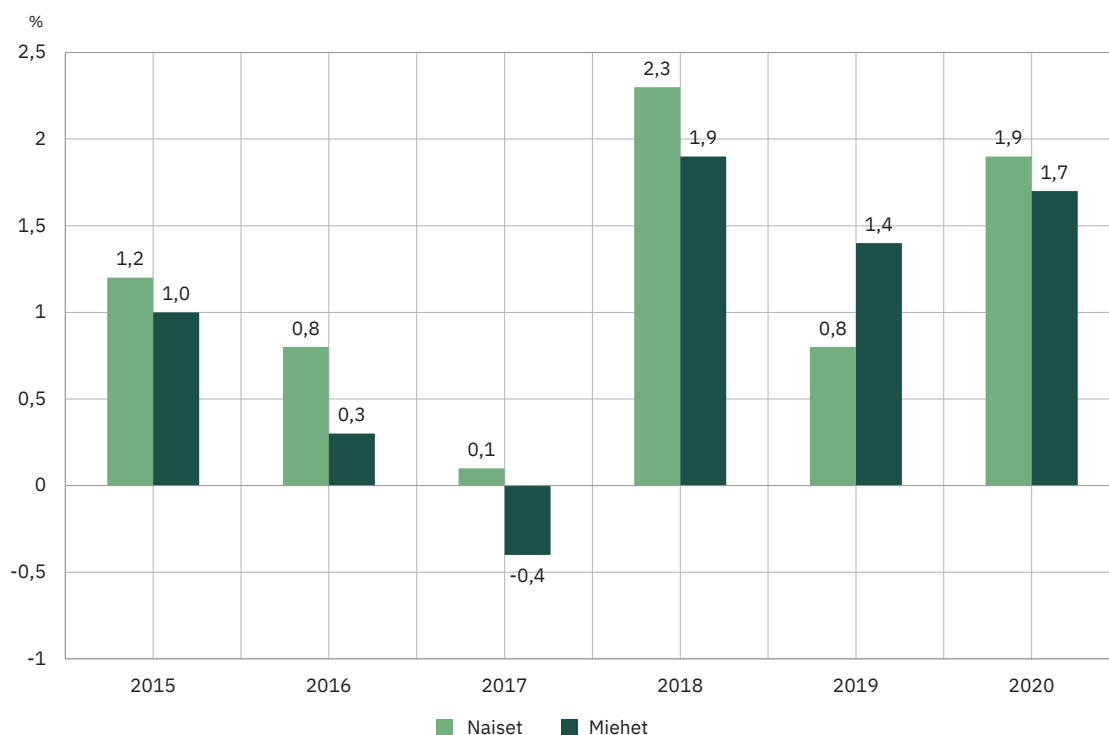

Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tilastoidut keskiansiot nousevat eri vauhtia eri aloilla?

- Sopimuskorotusten suuruus vaihtelee aloittain.
- Joillakin aloilla voi olla pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylitarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliukumiin.
- Henkilöstörakenteen muutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön suuri vaihtuvuus yleensä hidastaa ansiokehitystä.

KAAVIO 3 Ansiokehitys sukupuolittain teollisuuden työntekijöillä

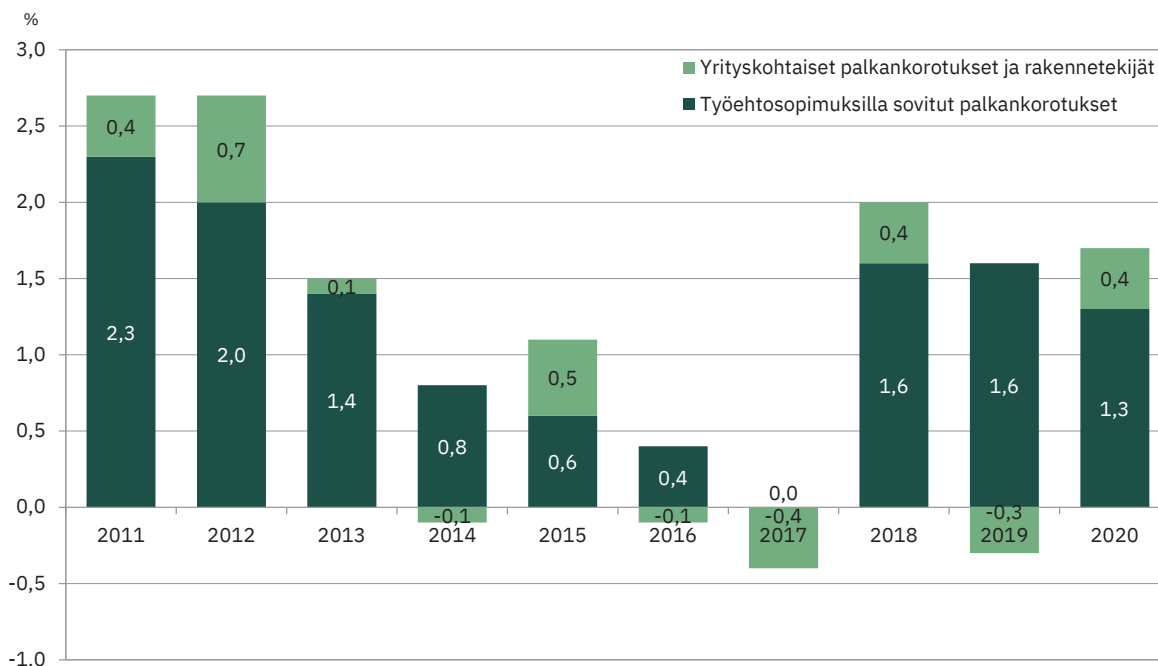
Säännöllisen työajan ansioiden muutos 2015-2020, 4. neljännes – 4. neljännes

KAAVIO 4

Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2011–2020

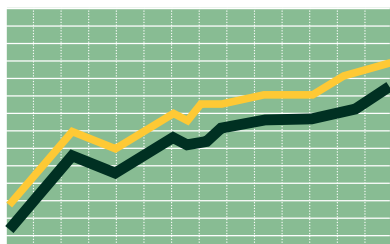
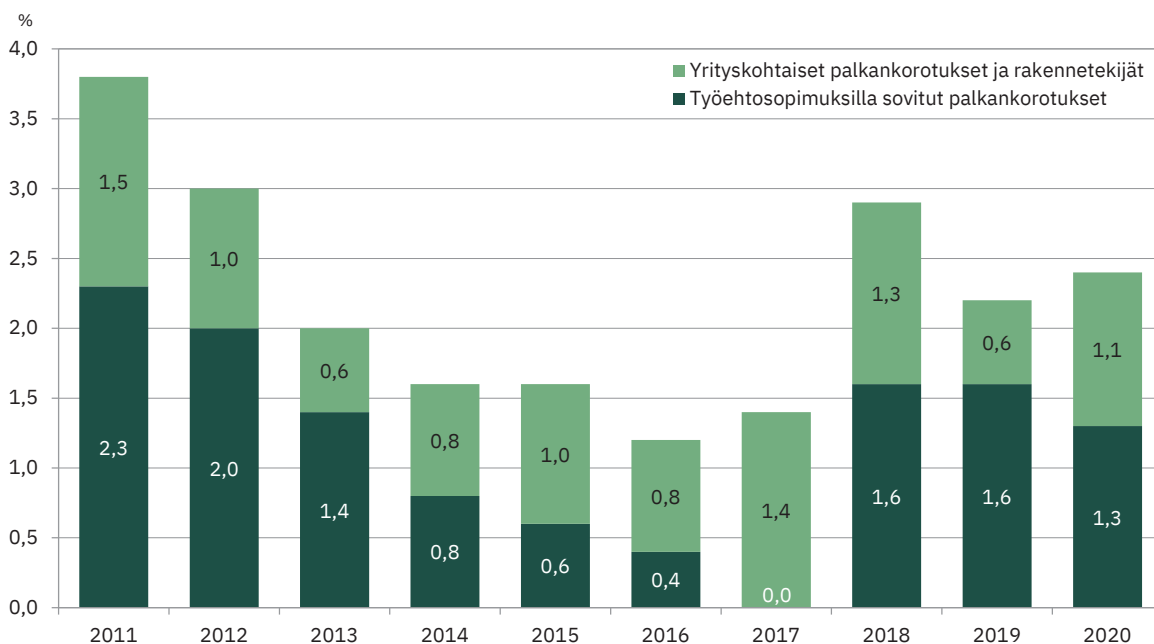
Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes

KAAVIO 5

Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2011–2020, identtiset henkilöt

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes

Ansiokehitys koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. Palkkaliukuma eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

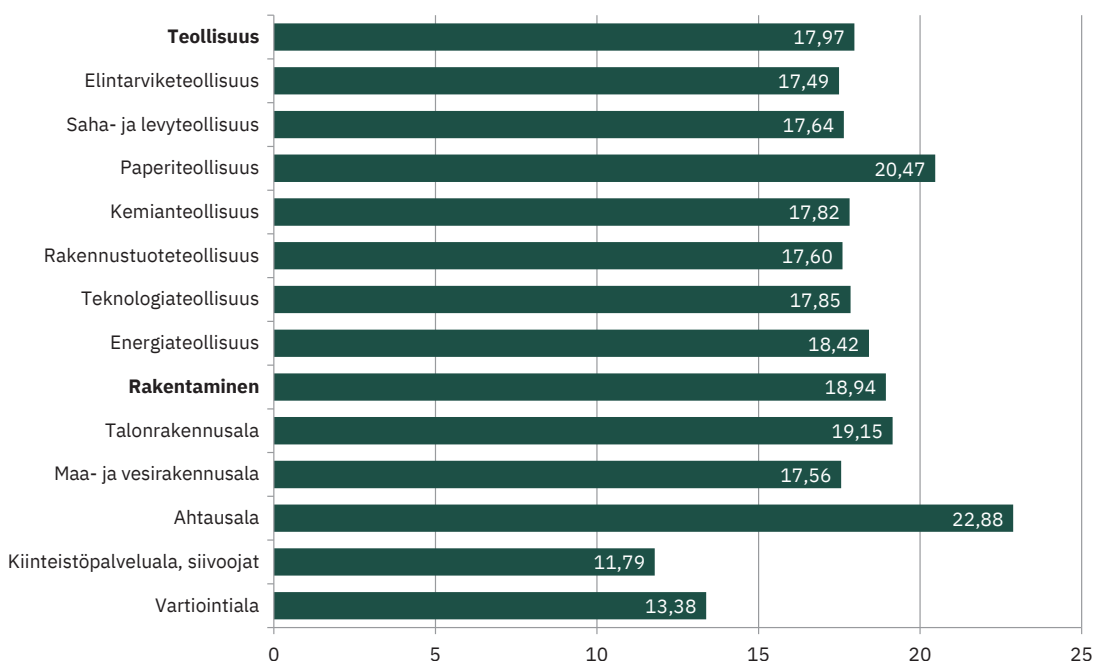
Palkkojen taso ja rakenne

Säännöllisen työajan keskiansio oli teollisuuden työntekijöillä 17,97 euroa tunnissa ja rakentamisen työntekijöillä 18,94 euroa tunnissa 4. neljänneksellä 2020. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

KAAVIO 6 Työntekijöiden keskiansioita eräillä EK:n sopimusaloilla

Säännöllisen työajan tuntiansio 4. neljänneksellä 2020, euroa/tunti

Taulukko 1. Työntekijöiden ansiohajonta eräillä aloilla, 4. neljännes 2020

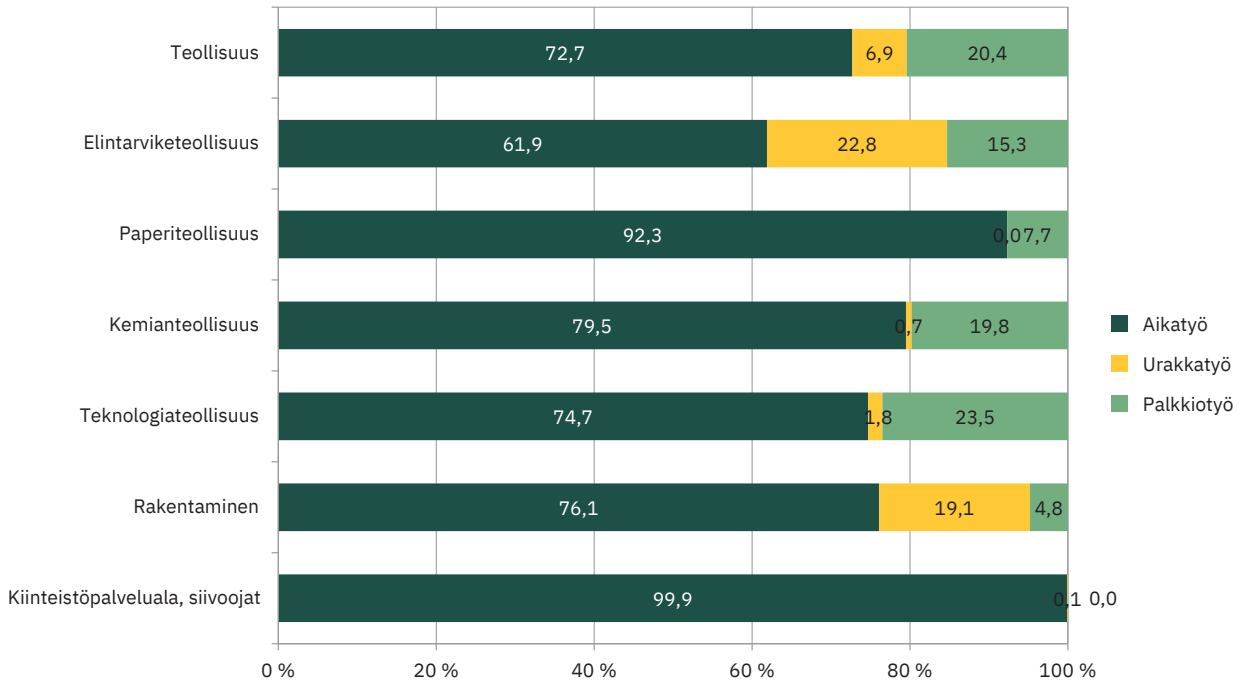
Säännöllisen työajan ansio, €/tunti

	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Elintarviketeollisuus	12,82	16,81	21,96
Saha- ja levyteollisuus	14,24	17,80	20,78
Paperiteollisuus	17,82	20,56	22,88
Graafinen teollisuus	12,96	16,19	21,33
Kemianteollisuus	13,72	17,43	22,47
Rakennustuoteteollisuus	13,93	17,05	21,78
Teknolgiateollisuus	14,04	17,60	22,28
Energiateollisuus	15,23	18,37	21,48
Talonrakennusala	14,53	18,08	24,48
Maa- ja vesirakennusala	14,51	17,07	21,26
Talotekniikka-ala	15,60	19,06	24,17
Ahtausala	19,84	22,44	25,45
Kiinteistöpalveluala, siivoojat	10,88	11,43	12,80

KAAVIO 7

Aika-, urakka- ja palkkiotyön osuudet koko työajasta erällä aloilla

4. neljännes 2020

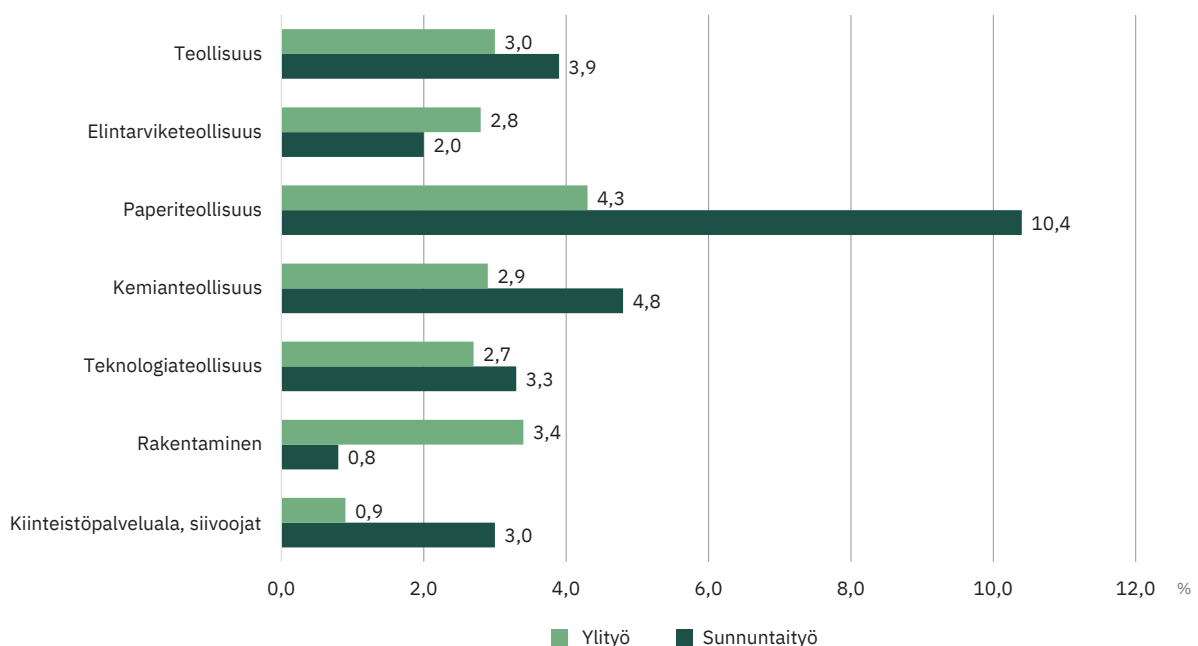

- Aikatyössä palkka on aikayksikköä kohden kiinteä ja etukäteen määrätty eikä se ole välittömästi riippuvainen työsuorituksesta.
- Urakkatyössä ansio on kokonaan (suora urakka) tai osittain (osaurakka) riippuvainen työn määrästä.
- Palkkiotyössä työntekijän ansio riippuu joko kokonaan tai osittain työn tuloksesta tai laadusta.

KAAVIO 8

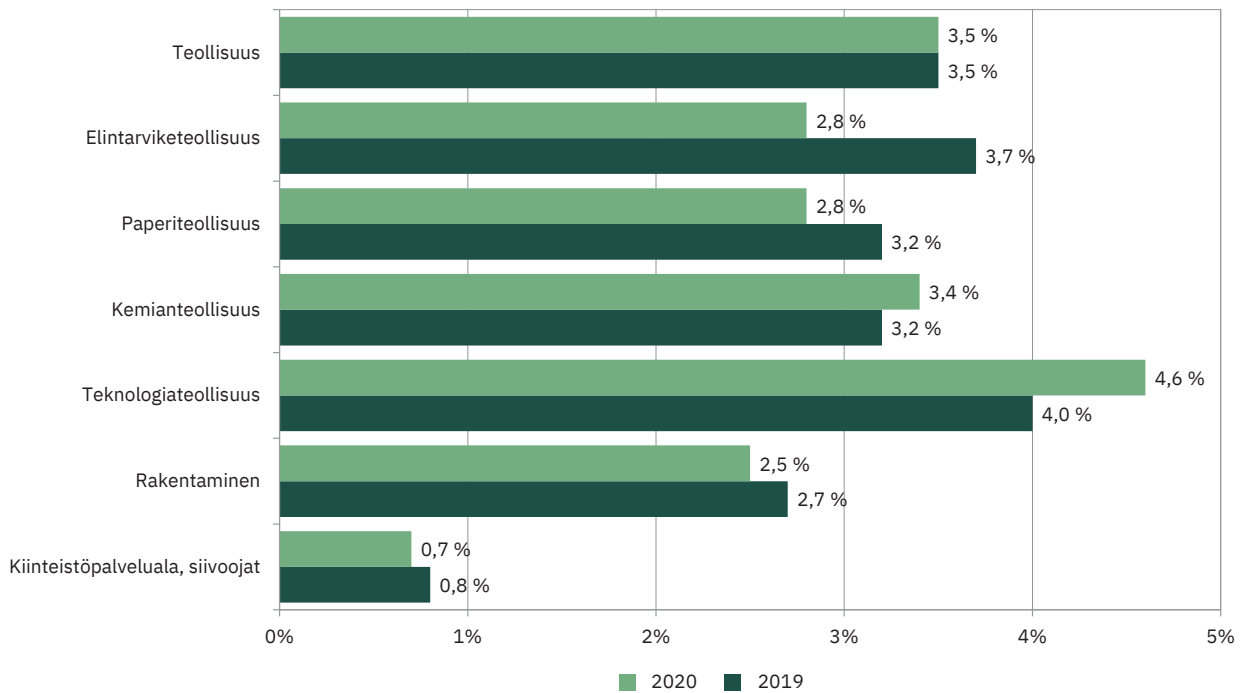
Yli- ja sunnuntaityön osuudet koko työajasta erällä aloilla

4. neljännes 2020

Tulospalkkioiden osuus työntekijöiden kokonaisansioista erällä aloilla vuosina 2019 ja 2020

Osuus säännöllisen työajan kokonaisansioista tulospalkkioita saaneilla

- Teollisuuden työntekijöistä 40 prosentille maksettiin tulospalkkioita vuonna 2020.
- Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli teollisuuden työntekijöillä kolme ja puoli prosenttia kokonaisansioista.
- Vuonna 2020 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2019 tulokseen.

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulospalkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1-4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Tuntipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **4. vuosineljännekseltä** maksetuista palkoista ja niitä vastaavista työtunneista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Tuntipalkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki sellaiset EK:n jäsenyritykset teollisuudessa, rakentamisessa ja erällä kuljetus- ja palvelualoilla, joilla on työntekijäasemassa olevia tuntipalkkaisia työntekijöitä. Useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain).

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää perusansion (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansion) lisäksi vuorotyö- ja olosuhdelisät. Tulospalkkiot ja yli- ja sunnuntaityön korotusosat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (työtuntia kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %
TEOLLISUUS	88 509 83 744	-5,4	72 888	1597 1627	1,9	2,6	1767 1797	1,7	2,4	1904 1932	1,5	2,0
Eiintarviketeollisuus	10 424 11 099	6,5	8 683	1532 1541	0,6	2,1	1734 1749	0,8	2,5	1812 1825	0,7	2,1
Peruselintarviketeollisuus	4 112 4 575	11,3	3 325	1392 1396	0,3	1,9	1641 1649	0,5	2,9	1745 1754	0,5	2,7
Lihanjalostusteollisuus	5 617 5 796	3,2	4 730	1622 1644	1,4	2,6	1778 1800	1,2	2,4	1831 1846	0,9	1,8
Panimoteollisuus	695 728	4,7	628	1668 1704	2,1	1,8	1955 2008	2,7	2,2	2075 2125	2,4	1,6
TeVaNaKe-teollisuus	1 794 1 698	-5,4	1 320	1354 1407	3,9	2,7	1462 1499	2,6	1,0	1526 1560	2,3	0,3
Tekstiili- ja muotiala	1 220 1 200	-1,6	856	1357 1421	4,7	3,2	1493 1541	3,2	1,3	1581 1626	2,8	0,7
Nahka- ja kenkäteollisuus	574 498	-13,2	464	1348 1374	2,0	1,9	1393 1404	0,8	0,8	1402 1409	0,5	0,5
Saha- ja levyteollisuus	4 158 3 922	-5,7	3 510	1538 1570	2,0	2,5	1710 1764	3,2	3,9	1795 1863	3,8	4,4
Paperiteollisuus	10 078 9 574	-5,0	8 855	1872 1899	1,4	1,9	2025 2047	1,1	1,6	2325 2355	1,3	1,9
Puusepänteollisuus	1 578 1 350	-14,4	1 252	1417 1438	1,5	1,5	1534 1562	1,8	1,9	1550 1575	1,6	1,6
Graafinen teollisuus	1 595 1 445	-9,4	1 291	1526 1573	3,1	2,5	1654 1687	2,0	2,0	1743 1755	0,7	0,9
Kemianteollisuus	8 968 9 019	0,6	7 814	1581 1602	1,3	2,2	1766 1782	0,9	1,9	2026 2018	-0,4	0,7
Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus	1 438 1 357	-5,6	1 324	1743 1791	2,7	2,9	2118 2173	2,6	2,7	2607 2682	2,9	2,7
Kemian perusteollisuus	2 225 2 283	2,6	1 972	1704 1726	1,3	2,0	1898 1895	-0,1	1,0	2317 2245	-3,1	-1,9
Muovi- ja kemian tuoteteollisuus	5 305 5 379	1,4	4 518	1484 1503	1,3	2,1	1609 1637	1,7	2,4	1738 1756	1,0	1,7
Kumiteollisuus	1 026 929	-9,5	876	1729 1775	2,6	3,2	1947 1997	2,6	3,1	2035 2089	2,6	3,0
Lasikeraaminen teollisuus	1 326 1 204	-9,2	1 090	1502 1534	2,1	3,1	1746 1748	0,1	1,1	1864 1837	-1,4	-0,6

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %
Rakennustuoteteollisuus	4 109 3 838	-6,6	3 244	1647 1667	1,2	2,7	1735 1760	1,4	2,8	1806 1836	1,6	2,6
Rakennusaineteollisuus	1 079 1 042	-3,4	940	1685 1703	1,0	2,2	1891 1908	0,9	2,0	2017 2019	0,1	1,0
Muu rakennusaineteollisuus	690 642	-7,0	606	1750 1783	1,9	2,5	1944 1973	1,5	2,1	2047 2044	-0,2	0,3
Betoniteollisuus	2 854 2 628	-7,9	2 157	1637 1656	1,2	2,7	1682 1705	1,3	3,1	1736 1769	1,9	3,2
Kivenjalostusteollisuus	176 168	-4,5	147	1589 1631	2,6	4,5	1697 1714	1,0	3,2	1742 1761	1,1	2,8
Teknolוגiateollisuus (ilman malmikaivoksia ja rikastamoja)	39 182 35 568	-9,2	31 462	1575 1604	1,9	2,3	1756 1785	1,6	2,0	1868 1890	1,1	1,4
Muu teollisuus												
Pahvin- ja paperinjalostusala	185 181	-2,2	121	1519 1624	6,9	3,3	1599 1709	6,9	3,3	1658 1783	7,5	3,4
Veneenrakennusteollisuus	806 778	-3,5	707	1559 1592	2,1	2,6	1581 1616	2,2	2,7	1620 1634	0,9	1,5
Energiateollisuus	2 207 2 251	2,0	1 854	1742 1766	1,3	2,4	1813 1842	1,6	2,2	1974 2026	2,6	2,9

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %
RAKENTAMINEN	20 575 20 273	-1,5	14 365	1813 1880	3,6	3,4	1830 1894	3,5	3,2	1889 1950	3,2	2,8
Talonrakennusala	7 878 7 546	-4,2	5 267	1848 1915	3,6	3,4	1848 1915	3,6	3,4	1876 1934	3,1	2,8
Infra-ala (maa- ja vesirakennusala)	4 750 5 236	10,2	3 242	1682 1733	3,1	2,6	1703 1756	3,1	2,5	1818 1872	3,0	2,5
Talotekniikka-ala	4 108 3 753	-8,6	3 013	1956 2037	4,2	3,2	1984 2068	4,2	3,2	2029 2105	3,7	2,6
Sähköasennusala	1 081 1 097	1,5	912	2070 2147	3,7	2,8	2117 2193	3,6	2,7	2201 2255	2,5	1,5
Putkiasennusala	3 027 2 656	-12,3	2 101	1914 1992	4,0	3,5	1936 2017	4,1	3,5	1967 2043	3,9	3,1
Rakennusten ja rakennelmien viimeistely	1 433 1 345	-6,1	926	1682 1736	3,2	3,2	1683 1737	3,2	3,2	1698 1742	2,6	2,3
Maalausala	1 303 1 199	-8,0	832	1644 1716	4,3	3,3	1644 1716	4,4	3,3	1661 1720	3,5	2,3
Pelti- ja teollisuuseristysala	461 321	-30,4	264	1490 1557	4,5	3,3	1567 1631	4,1	3,6	1617 1709	5,7	4,9
Vedeneristys- ja tienpäällystysala	1 945 2 072	6,5	1 653	1889 1967	4,1	5,0	1929 1976	2,4	3,1	2040 2083	2,1	3,0
Vedeneristysala	781 785	0,5	632	1891 1955	3,3	4,0	1891 1956	3,4	4,0	1894 1957	3,3	3,9
Asfalttiala	1 164 1 287	10,6	1 021	1887 1975	4,7	5,7	1957 1989	1,6	2,3	2145 2163	0,9	2,0
KULJETUS JA VARASTOINTI												
Ahtausala	2 059 1 859	-9,7	1 725	2108 2152	2,1	2,3	2248 2288	1,8	2,1	2460 2534	3,0	3,4

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %	4 / 2019 4 / 2020	Muu- tos %	ID %
PALVELUT												
Autoala	3 309 2 523	-23,8	2 158	1771 1920	8,4	3,6	1814 1970	8,6	3,7	1832 1991	8,6	3,5
Autonrengasala	1 092 969	-11,3	521	1386 1401	1,1	3,1	1399 1414	1,1	2,6	1454 1460	0,4	1,8
Tieto- ja verkostoteknologia-ala	2 164 2 201	1,7	1 615	1802 1800	-0,1	1,6	1824 1825	0,1	1,7	1916 1932	0,8	2,4
Vartiointiala	4 536 5 000	10,2	3 189	1199 1196	-0,3	1,0	1347 1338	-0,7	1,0	1523 1499	-1,6	-0,2
Kiinteistöpalveluala	17 071 15 469	-9,4	10 693	1125 1151	2,3	2,4	1155 1179	2,1	2,3	1216 1221	0,5	1,1
Työkeskukset	127 122	-3,9	101	1028 1065	3,5	3,6	1029 1071	4,1	4,1	1051 1084	3,2	3,5

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.